

Kiosztási feltételek:
Egész évi 6 ft. —
Fél évi 3 ft. —
Hétfelvi 1 ft. 50 kr.
Kiosztás lehet, csupán a kiadó hivatalban B.-Gyarmaton.
A lap szellemi részére a nyitólire vonatkozó minden költségek a szerkesztőre hárulnak.

NÓGRÁDI LAPOK

Hirdetések díja:
Öt hasábos polti sor 6 kr
Bátyog minden betűtáblánál 30 kr
Nyitólir garmond sora 20 kr
Hirdetéseket felvételre a kiadó. Nagyobb és többbetűs hirdetések jutányosan csökkenthetők.
Kiosztási pénsek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

B.-Gyarmat október 30.

A legutóbbi megyei közgyűlés nagy boderorj a közigazgatásunk jövő alakulására nézve mindenesetre korcsakat alkotó elvet mondott ki, midőn helyeselt a magdévá tetto az állandó választmány azon javaslatát: hogy jövőben a tényleges szolgáltatásban lévő vagy szolgáltatásban volt államvizsgát a egy évi a megyénél volt gyakorlatot kimutató egyéneken kívül csak azok nyerendhetnek megyei tisztséget, kik a megyénél két évi gyakorlatot a elméleti vizsgálatot állottak ki egy forra nézve szervezendő bizottság előtt.

De bármily udvósnek a elkerülhetetlennek látszik is hogy jövőben a közigazgatási hivatalok is bizonyos qualificatiohoz legyenek köve, a bármennyire nevetésnek tünjék is a jelen helyzet midőn az állam legfőbb, hogy ne mondjam életérdekeit kezelő a közvetítő közigazgatási tisztikarnak az ugynevezett „bizalom” köpezze egyedül szükséges qualificatioját: mégis némi tartózkodással kell e kérdés megoldásához nyulnunk, nehogy több rosszat eredményezzünk, mint amennyi jót a jelen viszonyok között ily könnyeden ki-mondott megszorítással elérhetünk.

A kimondott elv annyira a gyakorlati élet követelménye s oly mérvben föltétele a sokszor emlegetett jó közigazgatásnak, hogy annak nélkül előbbi életbeléptetését bizonyára minden józan gondolkozású ember óhajtja, miután elgondolni is nehéz, hogy a közigazgatási pálya legyen azon egyetlen a világon, melyen eredményel haladhatni minden előleges elméleti a gyakorlati képzettség nélkül is.

De ha ezen elv a fentebbi alakban fog gyakorlati alkalmazását nyetni az nézetünk szerint nem eredményező a kívánt sikert, sőt oly nehézségekbe fog ütközni a kivételnél, melyek meghiusítják a ezélt, a alkalmazhatlannak bizonyítandják magdál az elvet a ezért kívánatos, hogy az az adott usaitástól eltérő formulázást nyerjen.

Mert először is az „államvizsga” a legújabb intézkedések következtében oly tág fogalmú, hogy annak tényleges meghatározása elkerülhetlenül szükséges leendő, miután az államvizsgálatokat szabályozó a folyó évben kelt minisiteri rendelet értelmében a jogvézettetnek tetszésük függ „jog tudományi” s „állam tudományi” államvizsgát tehetni így az alkotandó szabályrendeletben határozottan kellend megállapítani, hogy melyik e kettő közül leendő szükséges a kellő qualificatiohoz

hogy ez csak a második lehet, az igen természetes.

Kérdés most már, hogy ezélezend leendő ma midőn a közigazgatási tisztségek nem oly keresettek az ily állam tudományi vizsgálatot leont egyént még egy évi megyei gyakorlatra kárhoztatni, mely fizetéssel egybekötött nem leendő a melyet a bizonyítatlan kimenetelű választás tudata sem teendő valami irigylet állapotá, — én legalább nem hiszem.

Többnek tartom a szükségesnél azt is, hogy a megyénél kiállandó vizsgára a jelentkező két évi gyakorlat után bocsátassék. En a gyakorlati időt nem látom feltétlenül szükségesnek oly meroven megbátározni a szabad teret kívánnék hagyni a képességek, melynek minősége szerint egyik előbb, másik talán utóbb toheti le jó eredményyel a vizsgálatot, de másrészt igen kétfelm, hogy annak idejében kellő számmal legyenek, kik e qualificatiót kimutattni képesek lesznek, kik t. i. két évi gyakorlatot a egy vizsgálatot álljanak ki egy igen igen kétséges állomás elnyerhetőségének rományében.

En tehát a vizsgálatot a kellő qualificatio elégséges criteriumának tartandó, a vizsgálat azonban távolról sem lehet elméleti sőt inkább igen is gyakorlati, lehető szigorral a nyilvánossággal tartva, hogy a vizsgálatoknak a igazolatlan kedvezményeknek minél szűkebb tere legyen.

Meggoodolandó még, nem kellene-e egy a vizsgálat, mint a praxis tekintetében az állomások különfélése szerint bizonyos fokozatokat megállapítani, a nem kellene-e a vizsgálati a megválasztási időközti a meghatározni szóval a szabályrendeletet lehető szabatoességgel alkoni, oly módon, hogy az ne csak elméletileg látszék elfogadhatónak, de a gyakorlati élet követelményeinek is megfelelő legyen.

Minde körülmények annál megfontolandóbbak lesznek, minthogy a szabályrendelet elfogadása esetén Nógrád lesz az első, mely e fontos kérdésnek gyakorlati megoldást szerzend a mely ha oly udvósnek bizonyuland, mint a mily kívánatos és szükségesnek látszik, az ország összes törvényhatóságainak követendő példánul a elfogadandó alapul szolgálani.

A népnevelés általános terjedéséről.

Századnak azon óriási haladását, mely a szó szoros értelmében minden, a társadalmat közvetlen és közvetve érdekli, egy szellemi, valamint anyagi téren constátálható, nemcsak hogy eltagadni nem lehet, de bámulni kell. — Különösen az ugyne-

vezett „Sicilia-Riforma,” azaz az emberiség belsőitro vonatkozó viszonyok helyesebb, a a békés együttélésnek megfelelőbb beosztása az min a 19. század második felében anyai jelle az hatványozott erő megfeszítéssel áradozik. S habár az eddigi felmutatható eredmények még nem közelítik is meg a kitűzött magasra cél útját, biztosítja a kellő sikert azaz ezérekre menő szellemmunka, kik egész odaadással működnek a dicőségüvönse versenyterén.

Az igazság újat fény jelzi, a jeleseket — totti!

Mint ok ez okozat, egy áll szentülgetben az emberi nem egyik irányban való haladása, másikon történeti ütköztetésével. A népek életviszonyai megkündett reformja, mint mozgáshoz jött lavinia, folytonosan új meg új réteket vonván körébe, a természet által kijelölt uton halad, a nem nyugszik, míg minden sphaera keresztül nem futott, s egy újabb áramlat, második lavinaként, kezdett nem velle.

Napjainkban kétség kívül a nevelés-ügy az, mely a sok reformot igénylő intézmények között első helyen foglalkoztatja a művelt világ jobbjait. S az nagyon természetesen. Megmondjuk miért? — Ezer és ezer évek kelte elmúlt, míg a népek vezetői belátták, miszerint a tudás bizonyos fokát minden embernek szükséges birni, hogy a nagy szövetségben megéljen tudjon, a hogy a nagy tömeg egy rendszeres és kormányozható egész, egy államot képezzen.

De sokkal inkább, mint a mult századé ez századok, megmutatták a csak legközelebb lefutott évtizedek, hogy a hatalomra vezető eszközök és tényezők, hogy a szellemi, valamint anyagi és erkölcsi nagyság más módon nem lesznek bismolhatók, mint ha a népnevelés a lehető legteljesebb alapon, a lehető legnagyobb szorgalommal ápolatik.

Mig ama óségi nemzetek, melyeket a történeti a felemelkedésre méltóknak tartott, csak a csatatéren érintkeztek egymással, és egyik a másik szokásait látván, csak ekkor tanultak, alig bismolhatta egyéb a győzelmet, mint a nagyobb hadsereg, azaz a nyers erő. Egyik nemzet legyőzte a másikat és helyébe állott, mígsem egy harmadik, hatalmasabb nem jött, a visszazsörtotta a másodikat. Így követe nemzedéket, a míg a harc vértörzsműző daemonja a föld egész földjét járta be, pusztítva s dúlva val orkánként, természetesen, nem maradt ideje a segény emberi ségnek saját kiművelésre gondolni. Ama csekély számu tudós és művész, kikkel minden század dicsekedhetett, valóban „rare avis” volt, s csak kivételként szoropelbott.

Rendesezeren kifejlődött a tudományok a művészetek terén nem találai sehol. Legfőbb isak, viadalok a egyéb, az akkori népjellemnek megfelelő haruzjátékok reoldestettek, mely alkalommal az, ki lándzsját és pajzsát nagyobb sikerrel tudta forgatni, majnem isteni tiszteletben részesült.

Az idők tengere, nagy hullámokat csapra, részben lezajlott, magával vivő a sok hatalmas nemzetet, szokásalkal együtt. Más idők jöttek a velők más nemzetek, melyek korról korra áttöltek ama arkánylag csekély szellemi javakat, miknek birtokába jutniok sikerült.

A régi dicőség elvesztő fényét, s a harczmezőn kívül más tért is találtak, min bismolatlanságra vezető érdemek valának

szerezhetők. A hávagyonú lett világ tudományok elajátlása s szorgalmas kiművelése kimondhatatlan előnyökben részesít az emberi nemet, mert míg folyton más és más akkra bukkan, addig az életmódokétek fedezetére is mindig több anyagot talált.

Öntudatoshoz jutott a társadalomunk, hogy ismeretel bővítése által az élő és életelen világban mindinkább nagyobb bódításokat tehet, hogy így a méltóság magasabb polcra vergődhetik, hogy egy szóval a természet urává a birtokosává válhatik. A kezdetben óvatatlannal aratott siker azt agdó következtetési, hogy tanmánya az új és a siker talay állandosítani is lehetne. S valóban, e hit nemcsak meggyőződésé vált, s a tudomány hatalma világossá el vala ismerve.

Senki sem merle többé kétségbe vonni a tanulá szükségét, de nem találkozik ember, ki a megfelelő tanrendszert megállapította volna. S nem sokkal később, mint annak idején a híres Egyiptomban, történeti e népek nevelődése. A sok szép ismeret, egymástól független, aphoristicus modorban lett feljegyezve a tanuló könyvében s — agyában.

Vége mégis a természetet rendet tartván sem előtt, osztályozni kezdettik ezen ismereteket a kor- és célra való, fokozattal tanítani és a gyakorlat terén érvényesíteni. A reform kezdetét vette, de mert az alap még mindig nem volt eléggé szilárd, csakhamar ismét ingadozni kezdett az egész tanügyi épület, a szellemi munka csekély áldat hozott, s a haladás lassu léptekkel történt.

Ekkor (s most már a 19. század második felébe érünk) a jelesebb pedagógok agyában azon nagyveneru eszme villant fel, hogy a népnevelést minden áron rendszeresíteni, a alapjában kell szilárdra tenni. Nem az a fő, hogy sok tudomány legyen, hanem, hogy a kőnép minél nagyobb része bírja a hivatalokörben hasznosítható ismereteket. Nem annyira az egyetemek, bölcsészeti és magasabb matematikai katedrákkal, hanem sokkal inkább a kiadó óvodák és népiiskolák találtak szükségeseknek.

Ezen porca óta különösen Németországban nagyzerő mozgalom keletkezett. Számos egyet alakult, mely v jövő nemzedék ápolását a megfelelő nevelést tűzte ki célul.

A népnevelés általános terjedését a kormány vette kezébe, s e működésében nagyzerő eredményre jutott. A törvény kimondta a tanközséget. Minden gyermeknek iskolába kell menni, s így a szellemnyomorékok nagy száma, mely addig a haladás nagy bárányát szolgált, mindinkább kisebb és kisebb lett.

Ezen németonai óvodák és népiiskolák első fényes győzelmet kőstüdomás szerint az 1874. német-francia hadjárat törtéte ki.

Ily körülmények között országszerre kezdének gondolni a vesérférfaik immár belátják, hogy az eddigi elhanyagolt népiiskolák az ország és állam egyik főalapát képezik, s azon vannak, miszerint a népnevelés szükségét magával a néppel is költöleg megismeressék.

Hozánk sem maradt vissza, s ba nem is értünk el eddig nagy és pozitív eredményeket, mégis meggyőztünk, azon tudatban, hogy alig van város, melynek közelében az ily óvde intézmények életbeléptése iránt nem működnek egyet vagy hatóság. Előre tehát!

Oy. F.

Nógrádmegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzéke.

1. G. Forgács Antal	Prónay Pál
Palaszy Ferenc	Csernus Andor
Plachy Tamás	Madách Károly
Pallér Antal	Fajnor Sándor
J. G. Forgács József	Illés Ödön
G. Gyurky Abraham	Prónay Péter
Gyurky Béla	Szigyártó Sámuel
B. Piré Béla	G. Huszár Károly
Bosz Pál	Szigyártó Pál
G. Vilcsák Ede	Posztocsek János
G. Berthold Rikhard	Sebestény József
Haugarten Antal	Baitner Ferenc
H. Podmaniczky László	Sz. Seltovszky János
Szotagh Tivadar	Szentiványi Ferenc
S. Sallárdy Ödön	Nederaky Géza
Muray Sándor	Iliek Gábor
Henicsky Gyula	Viktor József
G. Berthold Antal	Szentiványi Farkas
Hrill Izák	Károlyi János
20. Pulasky Ágost	Kacskovics Gyula
G. Cebrán Ferenc	Zemlinzky Rezső
Blumenthal Simon	Tutb Ferenc
Vilagy Mihály	80. Vercs János
Vilagy Sándor	Hausz László
26. Torkos László	Reményi József
Tóty Igazó	Jesewsky Ödön
G. Cebrán László	Krausz Antal
Nadách Aladár	S. Stréter Alfréd
Vercs Pál	Csemiczky Károly
30. Niczky Pál	Majer Károly
Szotagh Pál	Sándor Károly
Kossuth Gyula	Kubinyi Kálmán
Jesewsky Ödön	90. Angyal Lajos
Haratin Alajos	Strisz Ferenc
35. Balás Vilbald	Grimm Lajos
Fráter Pál	Kozáky Dániel
Vercs József	B. Luxenzsky Gusztáv
Huszár István	95. Károlyi Miksa
Szilassy Ferenc	Kohlika Géza ifj.
40. Gécsy Dénes	Baszth Mihály
Vohl Herman	Prónay Elek
Vercs Gyula	Komjáthy Anselm
G. Crouy Frigyes	100. Major István
Szentiványi Sándor	Horvá Imre
45. Huszár László	Gábor Gusztáv
Szentiványi Zoltán	Kacskovics Lajos
G. Berthold Arthur	Tessedik Imre
László Már	105. Pongrácz Mihály
Halász Mihály	Némethy Kálmán
50. Szotagh Ferenc	Basbach Adám
Lászkari Gyula	Schönsigner Frigyes
Jankovich Miksa	Fischer József
Bermeller Vilmos	110. Pongrácz Tivadar
Horváth Mór	Mauka Mátyás
55. Herczföld Aron	Szilagy Ferenc
Kacskovics Károly	Balás Antal
Strajzinger Lipót	Pokorny Gusztáv

Szatmari Tardius	Gritter János
Kalmán Zsigmond	Orosz Niklós
Kobó Herman	B. Butler Henrik
Alk György	100. Plachy János
Petyku Imre	Klucina József
120. Luka Gusztáv	Góllén Lajos
Sipos Imre	Klein Bernáth
Mészáros Sándor	Rosenbusch Sándor
Bugyi Lajos	105. Vercs Kálmán
Krista János	Ecketo László
125. Szakall Ferenc	Fazl József
Unger Sándor	G. Crouy Vilmos
Csemiczky Ede	Dömök József
Jesewsky Gyula	170. Hát László
Henicsky Mihály	Góllén Sándor
130. Hinko János	Székely Emil
Ramuel Sámuel	Marró János
Kovács Sándor	Kády János
Deuch Adolf	Óndrejovics László
Pongrácz Károly	Kacskovics Iván
Gyurcsán József	Detrich Rudolf
Schwarz Sámuel	Való János
Schmidl Albert	Pósa Lajos
Zadobán Ádám	180. Fay Albert
H. Rosner József	B. Marshul Adolf
140. Aninger Károly	Baloghy György
Halás József	Rudnár István
Ókollányi Miksa	R. Andorcsy Kálmán
László Albert	Kacskovics Ferenc
Krivácz Antal	Robit Károly
145. Bako Albert	Török Géza
Basthy Sándor	Orosz Ferenc
Kanda István	Szilassy Béla
Korács Pál	190. Frideczky Lajos
Szamoscsányi Emil	Orosz József
150. Hozs Zsigmond	Farkas Károly
Bence György	Vincze Károly
Jakabfalvy Károly	Tóth István
G. Degenfeld Lajos	Lénerkovszky Gusztáv
Kohn Mark	Mocskó Béla
155. Pokorny Ede	Plachy Zsigmond
Detrich Zsigmond	160. Felsenburg Már

Politikai szemle.

A törvényhozás mindkét háza ülést tartott október 24-én, s ezzel megvált az 1872-iki országgyűlés utolsó ülésének, melyről oly sok munka várja megoldását, hogy egész három éves országgyűlésnek is dolgozhatna. A képviselők közül vagy 150-en jelentek meg az első ülésre; érkeznek azonban folyvást újak. A miniszterek (a távol levő Bartalon kívül) teljes számban jelentek meg. Gyeczyról azt mondják, hogy a szokottnál derültebb kedélye volt, s jó hangulatban szorított kezét barátjával.

A ház eddig két ülést tartott, a tisztviselőket választván meg (valamennyi a régi

maradt) s az alakulás egyébb intézkedéseit végezve el. A főrendiház mára az első ülésen tülelt az alakulásban. Az október 28-iki ülés valószínűleg érdekes volt. Akkorra várak, hogy a pénzügyminiszter előterjesztései az országgyűlési javaslatait, melyek már kívának nyomtató, lapok után közre tevé, s melyek uralkodó a pillanatban a költségvetési kérdéseket. Ezeket Gyeczy indokolt beszéd mellett teszi ki a ház asztalára, a pénzügyi helyzet ismertetésével. Képviselő körökben már élénk eszmecsere tárgya a főrendiháznak a képviselői törvényjavaslatait illető ismeretesség. Egy sejtés, hogy a képviselőház hozzá járul a változtatásokhoz.

A pártok tanácskozásai megkezdődtek. A sokáig elhagyott klubok termései ismét megjelentek s a napi kérdések fölött megindultak a tárgyalások.

Az október 25-én tartotta első tanácskozását. Legelőször is Gurova István mint képviselő szólalt föl, azon látások adta kifejezést, hogy a párt minden hátralevő idejét az ország javára fordítandja. Aztán indítványozta, hogy adjon a párt ki-jezést a hatástanajjal kapcsolatosan, melyet Deák Ferencz bevezetése fölött érez, valamint azon mely objektivitást és eszmények is, hogy az ég alja vissza egészéget. — Ez indítvány zajos helyesléssel fogadtatott, s ollatározatolt, hogy a párt egy nyilatkozatot készít, mely értelmeit tolna az alja s melyet valamennyien aláírnak.

Ezután a párt a képviselőház alelnökei jegezői választására, a egyeb, a ház taglalására vonatkozó kérdésekben hozott határozatokat, melyek a képviselőház október 26-iki ülésén érvényesültek.

A zágrábi egyetem megnyitójának ünnepélyességét lezajlottak, s a vendégek szereszt hazamentek. A legünnepeltebb férfi Stronmayer diakorári püspök volt, ki csaknem auuyit áldozott az egyetem alapjára, mint a Mihajlovics zágrábi érsek, de a király szó sem volt; hanem hát Stronmayer olyan tért, kinek politikai magatartását mindig „szíriával” kísérték a fővárosban. Különbösen szívesen fogadt minden vendéget, a magyarokat is. Az érsek is lelkesedte nagy volt, s az ünnepi beszédek élénknek tudták fester az új egyetem nagy horderejét. Közönséget is mondak, a kik létesítés körül fáradoztak. Arról, hogy a Magyarországgal való kiegyezésnek mennyit köszönhetünk ill. is, utat akartak megmutatni, s a Finlandot többet emlegettek, mint Magyarországot. Még egy árva poharkészítést sem mondak Magyarországra. A házakra, középületekre kitértek mindenféle zászlókat; volt fekete-sárga is

olég. Magyar zászlót csak kettőt fedeztetett a városban, az a sem a törvényhozók helyiségén, s a ház lakásán, vagy az ország-házban, hol az ünnepélyek folytak, hanem az Irgalmas rend zárdáján és gr. Nörent házában; pedig Pesten a magyar országgyűlés mindkét háza ki szokta tűzni a berrát lobogót, ha ülést tart.

Az osztrák birodalmi tanács első ülését október 20-án ismét megkezdte a nyári szünet után ülést. Az első ülésben a pénzügyminiszter indított előterjesztést a jövő 1875-ik évi költségvetésről. A pénzügyminiszter kijelenté, hogy a kormány komolyan törekedett a kiadásokat a legzökkenetesebb összegekre szűszorítatni; csupán a kassakultúra és igazgatási feladatok terén kell okvetlenül a magasabb igényeknek is megfelelni. Az 1876. évi összes szükséglet 385 millió forint, tehát mássfél millióval kevesebb, mint a megelőző évben. Az előterjesztett bevételek 269 millió forint, tehát a deficit 12 millió forint, mely az 1873. évi 23-iki törvény értelmében a kormány rendelkezése által tartalék állal fog fedeztetni. Az egyenlő helyreállítására az államháztartásban legzökkenetesebbnek tartja a pénzügyminiszter az adóreform előkészítését s kéri a birodalmi gyűlést, tárgyalja minél gyorsabban az előbe terjesztett javaslatokat. — A ház a pénzügyi törvényt a budgetbizottsághoz utaltatta.

Vegyes.

Damjanics imája. A „M. Polgar” Damjanics táborának azon ábrátlan fohászt küldi, melyet kivégzésére előtti éjjel írt, s mely egykorand a végbeszt foglalja magában a szeretői levelezés. Egy levél, ki az arat vértanúkkal együtt volt fogva, adta át a bevezett lapnak a mágozatot. Míg az a halálos ítélet ki volt mondva, s a kivégzés kezdődött, a végbeszt, a végbeszt parancsok minden előtt ajtja elő egy szalvosóval tért. Ez az órák szóra is jel gyantán szolgált, hogy azon szobák foglaira legjobban vigyázzanak s hozzátunk senkit se ne bocsátanak. Damjanics álmatlanul töltö az éjt, azohájában látt a bako is Damjanics magá kérés. Míg az álmatlan éjjel írta Damjanics nevének az alábbi következő imát és gr. Teleki Sándorú bizim meg az utolsó pillanatban annak átadásával. Ez imát, mely minde sorban megható, sok példányban másolták le, s következő azok: „Arad. Ima kivégzésre előtti október 8-6-ka közt 1849. Világok ura, hozzád intézem könyörgésemet,

— Tehát valóban boldog vagy?
— A mint mondanak.
Ekkor valaki kopogott az ajtón
— Szabad — szólá Vecchie.
Az ajtó egy dajka lépett be, őlében kis deddel.
— Es az én picinyomról még csak nem is emlékeztem meg — mondotta a fiatal asszony a kedves fiacskára jutve.
Juliette megszokta a kérdést.
— Tudod mi a neve?
— Híez nem vagyok keresztanyja,
— Rézben az vagy mert ő — Juliette névre kereszteltettem.
— Es miért?
— Hadd hozzon rád a név — bol dogogott.
— Szegény gyermek — sohajtá Juliette.
— Te szeredsz kedvesem. Mond el mi fáj a szívednek?
— Először ne legyen semmi sem a titok fátyola alatt.
Cecilia meghagyá a dajkáját, hogy vigye a gyermeket az údo légre.
— Két gyászolász kedvesem. Csak dem jó anyádát?
— Férfjemet — gyászolom.
— Ermonon őt meghalt?
— Már hat hete.
— Es te legott gondoltál a reám ugy-e?
Es én nem látom meg a gyámat, örömemben én boldogságomról szövegek mély fájdalommal. Bocsan meg.
— A te boldogságod édes Cecílie, leg-ugyobb vigaszom. Es enyhíti fájdalmam. Juliette fölszárta könnyait.

szegény! mennyit szenvedett ő, hazasága éia.
Aztán kitért a szíve keserőit.
— Nagyobb csapást nem mérhetett rám az ég, mint akkor midőn egyetlen jó anyám meghalt ...
Ermonon őrbőlgy szavait elfojtá a zokogás.
Cecilia alig bírta elnyomni fájdalomteli fölkiáltását.
— Anyám régtől halála után — folytatta Juliette — férjem azt tanácsolta, hogy hagyjuk el Francziországot — legalább nyugtot léltünk. Te tudod, mily forrón szerettem őt. Akaratát szívesen elfogadám.
Azt is tanácsolta, hogy adjam el Val gancsom, így aztán szakított a kasserlii viaszemlékezősektől. Valgencse rövid idő múlva eladott és mi Pálába mentünk.
Kis idő múlva tovább folytatta:
Henrik a kastélynak harmadát nagybátyjának küldötte. Ezt nem bírtam megérteni.
Es a nyomorult ember dönté le boldogságunk templomát.
Gábriel késő korára nézve is mindig kicsapongó életet élt. A nagybátyjának pénze rövid idő múlva elkölhetett. Most Henriket látta ki forráni.
Férjem, nagybátyja ármányát el akarta takarni előlem, de a szerelmű szemő élesen lát,
Gábriel időközben megjelent Párizsban. Minden kor beves beszékezősének történetek közt és férjem közt,

Két vagy három ízben hallgattam az ajtónál. Nincsenek C... marquiséről folt a beszéd.
— Az öreg C... marquiséről kérdő csodálkozólág Cecília.
— Korának daczára, az a ravasz nő, mindegy jégre vezetett vén udvarlóját — folytatta tovább Juliette.
A marquiso roppant fényűző le. és, jazonya kinsárait a szegény Gábrielnek kellett viselnie.
— Szegény Juliette, mily sokat szenvedtél! — kiáltá fel Cecília.
— Es még nem mind — folytatta Juliette — a vén Gábriel komolyan szerelmes volt az idős nőbe. Az ilyen hajlott korú nagybátyja szegényhelle magát által szokta becsülni. Sok olyan nap volt, midőn Henrik, így szólott hozzá: Ennek az öregnek okvetlenül kell pénz adnom, különben valami bajságát követne el.
— Adj csak neki édesem — tán megjavul, mondám én.
— Megjavulni? Nem javul meg soha? — mondotta férjem és az egész szomorodott. Henrik utóljára adott neki. Aztán eltávoztak.
Ugy szentülök, mintha szökne, hogy a vén pazarló ne tudja merre vagyunk. Épen azért nem is írtam nekéd. Egy napon csak levelet kapott Henrik. Midőn áldozta — elbányaszt. En szépen megkerem, hogy mondja meg, miért szomorodik. Ő átadta a levelet. A levél Gábrieltől érte és így hangzott:

„Kedves unoka Berné! Amint a soraimat olvasod, már majdnem halott vagyok. Nincsen pénzem és alkalmam sincs annak szerzésére. A marquiso elutasított magtál. Nélküle pedig — nem élhetek. Nem tudok el mindent. Ezt a levelet majd minden nevezetesebb párizsi városba küldöttem. Bocsn meg minden bűnömért. Életem komoly vége — lobortos álmyéimeket némileg beárnyalja.
Nagybátyád, aki olyan forron szeretett.
Ermonon Gábriel, nemaz...
— Olvasd? Kérdez Henrik.
Szomorúan mondottam ki az igent.
— Hallód-e, most legott Francziországra kell utaznunk mondotta férjem.
— Megértetted-e azt a fölöntetben írt pár sort?
Nem mondok el mindent — az a pár szó megfajhíttelen előttem.
Aztán felhangon hozzá téro:
— Bizonyra valami gonosz vágást mért valami pénzemberrre, de vissza kell térnem, hogy legalább családom becsületét megmentsem.
Nemcsak hogy belé egyeztem, hanem szörgettem az utat.
Egész Gouff kísértésű férjemet és ott viaszajvételre várakoztam.
Gyors lovakon vágatott Sentlebe.
(Vége következik.)

Ta magaradékal a szentől való válna bor-
namis dráma. Adj aró továbbra is, oh
atyám! hogy a kamény próbát, o megbec-
teleníté bizonyos halált, erősen és mint férfi
szerevedhesem. Hallgasd meg, végtelen jó-
ságn! forró kértsemet. Csatlákbán és tük-
szekben vezetél, oh atyám, és életben ha-
gyál; sok kétes harcot sértetlenül engedél
végig kánszemem védő kezad alatt. Áldott
legyen neved mindörökké! Örösd meg, min-
dehátó, különben is szerencsétlen házamat
a további szerencsétlenségtől. Hangold szó-
lóságra az uralkodó szívet hátramaradó
balsorosság iránt, és bölcseséggel irá-
nyozd annak avarát a népek javára.
Adj, oh atyám, vigaszt Emiliámnak, hogy
akem adott szavát, hogy sorát hito seg-
lyével türelme és viselői fogja, beválhassa.
Álld meg Aradot, álld meg a szegény, sze-
rencsétlen Magyarországot. Te ismered, oh
arany, szívemet, és minden léptem tudra
van előttem; itélj a szeriat fölöttem, a ré-
misita kegyelmes fölvetelben a telvilágon.
Amen."

Két házban mészár. De Baigne abbé
XI. Lajos francia király parancsára egy
macskaszorongót és egy sertésor-
gonát készített. A macskákat kicsiny tar-
tokba helyezték, melyekből farkaik kilá-
száltak, a farkakat pedig aszortofécskákkal
bonták érinkezésébe, melyek a billentyűkkel
összeköttetésben állottak. Mielőtt megütö-
ték a billentyűket, a aszortofécskák a far-
kakal igen érzékenyen összezúzódtak és
ily módon az állatokat hangadásra kényszer-
ítették. El lehet gondolni, hogy mily
fáradtságba került a szűkséges hangor-
szat előállítani! Koppant mennyiregü
macskának kellett próbahangot adni, míg
a billentyűzet teljesen föl lőn szerelve
a legkisebb gökmacskától kezdve, egés a leg-
örömbö cípusti kandúrig. — Most megkez-
dődt a játék. Az első fogások türethet-
mentek, nem sokára azonban egyes mac-
kák a szorítással azonban érséketlenek,
makacsokká lettek, mások pedig épen
föl sem hagytak a hangadással, egyetlen-
egy kandúr és gökmacska sem maradt meg

belyes hangjában és előállott egy pohár
szörp. Mindamellett a szél el lőn érve
és a hallgató közönség, mellyel aszomban ál-
lottak a macskák, majd megbalt a nevetés-
ről. Nem ment különben a dolog a szertés-
orgonával sem. Emel az állatokat hoz-
szó üvösek állat kényszeríték megállítani.
A hangfokozat megállapítása enél még ne-
hezbebe ment, mint a macskáknál és mi-
elő a billentyűzet az első fogások meg-
történtek, iszonyú ordítás keletkezett, mely
is azon részvét következtében, melyet a ser-
tések veszélyben fúrgó társakkal aszomban
érestek, nem sokára olyfajtyűb rikkantásba
és rofógébebe ment át, hogy a hallgatók haj-
szálai égnek moredtek. Végre pedig a ser-
tések oly nagymérvű iszalomba jöttek, hogy
a hallgatóság gyorsan elpárolgott, hogy sz-
baduljon az életvesztélyes műszertől.

Karolina kisasszonnyal. Csornovics György
aradmegyei gimnázistól sokat múlt kéten ja-
gyate el Kálnó Török Gabriella kisasszonyt.
A lipolykői állami polg. leány-
tanodánk tanavárai ünnepélye november
hó 12-én fog megtartatni nemcsak A Vite
Santó-val, hanem mint hallik műkedvelői
előadásával és táncszal kapcsolatosan.
Gyászli: Hércs János, a vátrai ka-
rlelii alszerebe, halgó tarjáni r. k. h. plé-
bános október hó 23. délutáni 4 órakor
tűdöszellődésben kiült. — Hr. Pangrics
Anselm október 29-én házasa betegkedés
után elkunyt, temetés ma délután menend
vége Patvarezon.
Palmán október hó 28-án tűz ütöt
ki a két épületi banyaszőlő el.
Gabnaárak.
B-Gyarmaton 1874 évi október hó
28-án tartott holivár alkalmával egy poz-
mért tiszabaza 4 frt. — kr., 4 frt. 20 kr.
ross 3 frt — kr., 3 frt. 30 kr. árpa 2 frt.
30 kr., 2 frt 50 kr. zab 1 frt. 40 kr., 1
frt. 50 kr. kukarica 2 frt. — kr.
Feloldó szerkesztő:
Harmos Gábor.

Hirek.

Ujmen. Mátyr György 62-ik honvéd-
kázálój badnagy a napokban váltott je-
gyet Felső-Turán (Montban) a bájos Mór

H i r d e t é s e k.

Van szerencsém a t. közönséget értesi-
síteni, miszerint

ügyvédi irodámat

I POLYSÁGON.

(Báthory Gábor.^{tele} házbán)

megnyitottam, s a szakmámba vágó min-
dennemű megbizátásoknak pontos és lelki-
ismeretes elintézését igérvén, szíves párt-
fogás és bizalomért esdek.

Ipolyságh, 1874. évi október 15-én

Donáth Szilárd,
köz- és váltó-ügyvéd.

3-3

Böhm Lipót

divatkereskedésében

B-Gyarmaton,

megérkeztek nagy választékban a mostani idény-
nek megfelelő legujabb ruhakelmék, u. m. :

Vathmutok, téli kendők,
ugyszintén

gyermek és női czipő-raktárát

s mindennemű **DIVATCZIKKEIT**; nemkülön-
ben figyelmet érdemlő

rumburgi, hollandi, és sléziai vászon

gyári raktárát,

különösen s jutános árak mellett, a n. é.
közönség figyelmébe ajánlja.

SCHÖNBERGER JÓZSEF

B-GYARMATON,

a n. é. közönségnek figyelmébe ajánlja jelen idényre dúsan berendezett s finom szövetekből készletben lévő
női- uri- leány- és gyermekek ruharaktárát,

valamint uri- és női bundáit, a lehető legjutányosabb árak mellett; továbbá: üzletemben nagymeny-
nyiségben kül- s belföldi gyapju szövetek (Schäffwollstoffe) találhatók, — melyekből megrendelésre,
jutányos ár mellett, ruhaneműek mérték szerint rövid idő alatti elkészítésére is vállalkozik.

Különös figyelemre méltónak ajánlja gazdagon felszerelt s a legelegansabban kiállított

női divatczikkeinek
r a k t á r á t.